

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 2. juli 2021
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Malte Hansen
Sagsnr.: 2021-0030-6218
Dok.: 2033365

Besvarelse af spørgsmål nr. 1250 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1250 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Gustav Schaldemose

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1250 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere den forståelse af De Europæiske Fængselsregler med hensyn til indsattes ret til uovervåget kommunikation, som ligger til grund for redegørelsen fra Krims Retshjælp? Der henvises til REU alm. del – bilag 356.”

Svar:

1. Det anføres i redegørelsen fra Krims Retshjælp, der henvises til i spørgsmålet, at det er Krims Retshjælps opfattelse, at der er et solidt grundlag for at konkludere, at De Europæiske Fængselsregler og FN's standardminimumregler for behandling af indsatte (Mandela-reglerne) forudsætter, at indsatte har krav på at rådføre sig i fortrolighed hos godkendte retshjælpsinstitutioner.

2. Jeg kan i den forbindelse indledningsvis oplyse, at De Europæiske Fængselsregler og Mandela-reglerne er vejledende regler, som ikke er retligt bindende for medlemslandene. Efter min opfattelse bør man fra dansk side generelt bestræbe sig på at følge internationale retningslinjer for behandling af indsatte, herunder De Europæiske Fængselsregler og Mandela-reglerne. Der kan imidlertid være konkrete forhold, der gør, at retningslinjerne ikke kan følges på alle punkter, eller hvor fortolkningen af retningslinjerne kan give anledning til tvivl.

Jeg kan dog generelt oplyse, at jeg er optaget af, at indsatte er garanteret en adgang til fortrolig juridisk rådgivning, og at denne adgang også er tilgængelig for de indsatte i praksis.

3. Jeg kan for så vidt angår De Europæiske Fængselsregler og straffuldbrydelseslovens regler om indsattes ret til uovervåget kommunikation henholde mig til Justitsministeriets besvarelse af 5. november 2020 af spørgsmål nr. 37 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. Det fremgår af denne besvarelse, at der ikke i straffuldbrydelsesloven er nogen ret til, at organisationer som for eksempel Krims Retshjælp kan føre ukontrollerede telefonsamtaler med de indsatte, og at reglerne i straffuldbrydelsesloven efter min opfattelse fuldt ud lever op til De Europæiske Fængselsreglers krav om ret til fortrolig juridisk rådgivning.

Som det videre fremgår af besvarelsen, følger det af bemærkningerne til De Europæiske Fængselsregler, at ”nøjagtigt hvad der anses for at være juridisk rådgivning, og hvem der kan anses som juridisk rådgiver, kan variere lidt fra stat til stat og reguleres bedst ved national ret”.

Det forhold, at det i pkt. 23.3 i De Europæiske Fængselsregler fremgår, at myndighederne skal gøre alle indsatte opmærksom på anerkendte retshjælpsordninger, giver ikke anledning til en ændret vurdering eller grundlag for at antage, at personer, som er ansat i en frivillig retshjælpsordning, skal have en ret til fortrolige telefonsamtaler med de indsatte.

Der er i straffuldbyrdsloven fastsat regler for, hvem de indsatte har ret til at føre uovervågede telefonsamtaler med. Det følger af straffuldbyrdslovens § 57, stk. 6, jf. § 56, stk. 1, at telefonsamtaler ikke optages, påhøres eller aflyttes, hvis de bl.a. foretages med den advokat, der har været beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag. Det samme gælder i øvrigt telefonsamtaler med advokater, der i medfør af retsplejelovens § 733 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere.

4. FN's standardminimumregler for behandling af indsatte (Mandela-reglerne), der blev vedtaget ved resolution under FN's Generalforsamling i december 2015, er som nævnt et regelsæt af vejledende karakter, som anerkender, at stater kan tilpasse anvendelsen af reglerne i overensstemmelse med deres nationale lovgivningsmæssige rammer, hvor det er relevant, jf. resolution A/RES/70/175, operativ paragraf 8.

Af reglerne fremgår bl.a. følgende:

”Prisoners shall be provided with adequate opportunity, time and facilities to be visited by and communicate and consult with a legal adviser of their own choice or a legal aid provider, without delay, interception or censorship and in full confidentiality, on any legal matter, in conformity with applicable law.”

Det er ikke nærmere præciseret i reglerne, hvad der forstås ved ”legal adviser” eller ”legal aid provider”, eller om der efter reglerne skal gælde en ret til både at kunne rådføre sig med en ”legal adviser” og en ”legal aid provider”. Det må antages, at den nærmere fortolkning af reglerne er overladt til

den enkelte medlemsstat, jf. ovenstående henvisning til resolution A/RES/70/175, operativ paragraf 8. Det er som nævnt i straffuldbyrdelsesloven præciseret, hvilke juridiske rådgivere som efter dansk ret har adgang til fortrolige telefonsamtaler med indsatte, herunder den indsatte egen forsvarsadvokat eller en advokat, der i medfør af retsplejelovens § 733 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere.

5. Når det er sagt, anerkender jeg fuldt ud den betydning, som frivillige retshjælpsinstitutioner har for bl.a. indsatte i danske fængsler og arresthuse. Det kan i den forbindelse bemærkes, at der for indsatte, som afsone en fængselsstraf i danske fængsler og arresthuse, som det klare udgangspunkt er mulighed for at modtage uoverværede besøg af bl.a. retshjælpsinstitutioner.